

Lisa 13. Terviklik hindamisvahend. Subjective Global Assessment Form (SGA)

Terviklik hindamisvahend (SGA) Subjective Global Assessment Form (SGA)

T lkeversioon november 2025, EstSPEN terminoloogia t ogrupp. Kasutamine eriaeltselt kirjalikul loal.

ANAMNEES

Patsiendi nimi: _____

Kuupäev: _____

S OIMINE

- Muutusteta; piisav
- Ebapiisav; ebapiisava tarbimise kestus _____
 Vajadustele mitte vastav tahke toit Ainult vedelikud või ainult suukaudsed toitmisravi preparaadid Minimaalne, selged vedelikud või n lgus
- S oimine viimase kahe n dalala jooksul***
 Piisav _____ Paranenud, kuid pole piisav _____ Pole paranenud, ebapiisav _____

KEHAKAAL

Tavapärane kehakaal _____ Praegune kehakaal _____

- Kuivaalu muutus viimase kuue kuu jooksul** Kehakaalu langus (kg) _____
 < 5% kehakaalu langus või kehakaal muutusteta 5–10% kehakaalu langus, jätkuv >10% kehakaalu langus, jätkuv
Kui eelnev ei ole teada: kas viimase kuue kuu jooksul on esinenud subjektiivset kehakaalu langust?
 Puudub või vähene M o dukas Tõsine
- Kehakaalu muutus viimase kahe n dalala jooksul*** Kehakaalu langus (kui on teada) _____ kg
 Kehakaal on t susnud Kehakaal pole muutunud Kehakaal on langenud

SÜMPTOMID

(esineb sümptomeid, mis mõjutavad suukaudset s oimist)

- Valu s oimisel Isutus Oksendamine Iiveldus Neelamishäire Kõhulahtisus
 Probleemid hammastega Varajane täiskõhutunne Kõhukinnisus
- Puuduvad Aeg-ajalt/kerged/mõned Pidevalt/rasked/mitmed
- Sümptomid viimase kahe n dalala jooksul***
 Sümptomid kadunud V henemas Muutusteta või süvenenud

TEGUTSEMISVÕIME

(väsimus ja süvenev võimekuse vähenemine)

- Pole piiratud
- Vähenenud võimekus; muutuse kestus _____
 Raskused liikumisel / tavapärastes tegevustes Voodi-/toolikeskne
- Tegutsemisvõime viimase kahe n dalala jooksul***
 Paranenud Muutusteta Vähenenud

METABOOLSED VAJADUSED

Suurenenud metaboolsed vajadused Ei Jah

LÄBIVAATUS

Keha rasvkoe vähenemine	☐ Ei	☐ Kerge/m�o�dukas	☐ Raske
Lihasmassi vähenemine	☐ Ei	☐ Kerge/m�o�dukas	☐ Raske
Tursete/astsiidi olemasolu	☐ Ei	☐ Kerge/m�o�dukas	☐ Raske

SGA HINNANG

- A** Hea tootumus Normaalne **B** Kerge/m o dukas alatoitumus Mõningane süvenemine **C** Raske alatoitumus K hetumine ja süvenevad sümptomid

SOODUSTAV TEGUR

- KAHHEKSIA** - (rasvkoe vähenemine ja lihaste kõhetumine haiguse ja põletiku tõttu) **SARKOPEENIA** - (vähenenud lihasmass ja jõudlus)

Canadian
Malnutrition
Task Forcele Groupe de
travail canadien
sur la malnutrition

Advancing Nutrition Care in Canada / Ameliorer les soins nutritionnels au Canada

SGA juhised kehakoostise hindamiseks

NAHAALUNE RASVKUDE

Läbivaatus	Normaalne	Möödukas	Raske
Silmade ümbrus	Kergelt väljaulatuv	Mõnevõrra aukuvajunud, kergelt tumedad silmaümbrused	Sügavalt aukuvajunud silmad, tumedad silmaümbrused
Triitseps	Paks nahavolt sõrmede vahel pigistades	Mõningane tuntav rasvkude, kuid mitte piisav; nahk kergelt liigutatav	Sõrmedega pigistades nahavolt väga õhuke või sõrmed puutuvad kokku
Roided, alaselg, kehatüve küljed	Rinnak pole sissevajunud, roided ei ole väljaulatavad; niudeluuhari on nähtav, kuid pole esilevõlv	Roided on nähtavad, kuid roietevahed pole märgatavad; niudeluuhari on mõnevõrra esilevõlv	Süvendid roiete vahel on väga silmatorkavad, niudeluuhari on väga esilevõlv

LIHASMASSI KADU

Läbivaatus	Normaalne	Möödukas	Raske
Oimupiirkond	Selgelt väljajoonistuv temporaalihas	Mõnevõrra lohkus	Lohkus, nõgus
Rangluud	Meestel pole nähtav; naistel võib olla nähtav, kuid mitte silmatorkavalt	Mõningane väljalatumine, kuid mitte kogu ulatuses	Väljaulatuv/silmatorkav luu
Õlg	Ümar	Pole nurgeline, õlanukk võib kergelt välja ulatuda	Nurgeline, luud silmatorkavalt nähtavad
Abaluu/roided	Luud pole silmatorkavalt nähtavad, puuduvad märkimisväärsed luudevahelised süvendid	Kerged süvendid või luud on mõnevõrra nähtavad, mitte kõikides piirkondades	Luud silmatorkavalt nähtavad, märkimisväärsed süvendid
Reie nelipealhas	Selgelt väljajoonistuvad lihased	Süvendid / keskosa atroofia	Väljaulatuv põlv, märkimisväärsed keskosa süvend
Pöidla ja nimetissõrme vaheline lihas (käeselg)**	Väljajoonistuv, naistel võib olla lame	Kergelt lohkus	Lame või lohkus piirkond

VEDELIKUPEETUS

Läbivaatus	Normaalne	Möödukas	Raske
Turse	Puudub	Jäsemete turse / turse põlvedel, võimalik ristluu piirkonna turse voodihaigetel	Turse ulatub põlvedest kaugemale, ristluu piirkonna turse voodihaigetel, võib esineda ka generaliseerunud turseid
Astsiit	Puudub	Esineb (võib olla tuvastatav ainult piitdiagnoositselt)	

A - Hea toitumus: söömine / toitainete tarbimine ei ole vähenenud; < 5% kehakaalu langust; söömist mõjutavad sümptomid puuduvad/minimaalsed; tegutsemisvõime pole piiratud; ei esine keha rasvkoe ega lihassassi vähenemist **VÕI** patsient vastab SGA hinnangule B või C, kuid söömine on viimasel ajal piisav; kuivkaal on tõusnud; sümptomid on märgatavalt vähenenud, tänu millele on piisav suukaudne söömine võimalik; tegutsemisvõime on viimasel ajal tuntavalt paranenud; püsib rasvkoe ja lihassassi vähenemine, kuid viimasel ajal on lihasfunktsioon kliiniliselt oluliselt paranenud.

B - Kerge/möödukas alatoitumus: ilmselge söömise / toitainete tarbimise vähenemine; 5–10% kehakaalu langust, mis on jätkuv või paranemiseta; esinevad kerged/mõned söömist mõjutavad sümptomid; tegutsemisvõime on möödukalt piiratud või viimasel ajal halvenenud; kerge/möödukas keha rasvkoe ja/või lihassassi vähenemine **VÕI** patsient vastab SGA hinnangule C, aga suukaudne söömine on paranenud (kuid mitte piisav), kehakaal püsib viimasel ajal muutumatuna, suukaudset söömist mõjutavad sümptomid on vähenenud ja tegutsemisvõime püsib muutumatuna.

C - Raske alatoitumus: väga piiratud söömine / toitainete tarbimine; > 10% kehakaalu langust, mis on jätkuv; märgatavad söömist/toitainete tarbimist mõjutavad sümptomid; väga piiratud tegutsemisvõime **VÕI** hiljutine oluline seisundi halvenemine, ilmselge rasvkoe ja/või lihassassi vähenemine.

Kahhekssia – kui esineb soodustav haigusseisund (nt pahaloomuline kasvaja) ning kaasub lihassassi ja rasvkoe vähenemine, mida vajadustele vastavalt pakkumine ei paranda või parandab ainult osaliselt, viitab see kahhekssiale.

Sarkopeenia – kui esineb soodustav tegur (nt vananemine) ning kaasub lihassassi ja -jäudluse vähenemine, mida vajadustele vastavalt pakkumine ei paranda või parandab ainult osaliselt, viitab see sarkopeeniale.

** Eakatel on väljaulatuvad kõõlused ja silmatorkavad süvendid seotud vananemisega, need ei pruugi viidata alatoitumusele.

SGA hindamisvahendi kasutamiseks on andnud loa Kanada Kliinilise Toitmise Seltsi 2023a alatoitumuse tööruhm (ing k. Canadian Malnutrition Task Force 2023) ning selle on tõlkinud Eesti Kliinilise Toitmise Seltsi valideerimise tööruhm.

